

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ :	การออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อส่งเสริมความสามารถทางความคิด สร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย		
ชื่อผู้เขียน :	นางสาวผาณิต เลี้ยวสุวรรณ		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต :	สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :	รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี ไชยศรี	ไชยศรี	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. กิตติพร	ปัญญาภิญโญผล	กรรมการ
	อาจารย์ ดร. พงศกาญจน์	ภูวิภาดาวรรณ	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ อำนาจ	จันทร์แป้น	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหอนาคตศึกษาผลของการใช้กิจกรรมในด้านความคิดสร้างสรรค์ และเปรียบเทียบความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และแผนการเรียนอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้จากการอาสาสมัครทั้งหมด เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ของโรงเรียนเมธีวุฒิกรและโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน จำนวน 53 คน เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ 39 คน นักเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับการพัฒนาโดย อารี รังสินันท์ และคณะ (2524) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 1.00 ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม นักเรียนทำกิจกรรมการแก้ปัญหา 2 ปัญหาตามแนวของทอร์เรนซ์ ทั้งหมด 6 ขั้นตอน เป็นเวลา 14 สัปดาห์ รวม 28 คาบ คาบละ 50 นาที ในการออกแบบกิจกรรมผู้วิจัยแบ่งแผนกิจกรรมออกเป็น คู่มือกิจกรรมสำหรับครู คู่มือกิจกรรมสำหรับนักเรียนและสมุดแบบฝึก แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทำกิจกรรมด้วยสถิติทดสอบวิลคอกซอน และเปรียบเทียบความสามารถทางความคิด

สร้างสรรค์หลังจากผ่านการทำกิจกรรมด้วยการทดสอบแบบแมนูวีย์ ยู นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ ประเมินและวิเคราะห์การทำกิจกรรมของนักเรียน จากการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน จากสมุดแบบฝึก จากมาตรประมาณลักษณะของนักเรียนในชั้น และจากแบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนโดยการพรรณนาวิเคราะห์ประกอบสัดส่วนและเส้นภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า หลังจากผ่านการทำกิจกรรมนักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สูงขึ้น โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีความคิดสร้างสรรค์ สูงกว่าก่อนทำกิจกรรม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนนักเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ ความคิด สร้างสรรค์ไม่เปลี่ยนแปลง และหลังจากผ่านการทำกิจกรรมแล้ว นักเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์และแผนการเรียนอื่น ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ผลการออกแบบ กิจกรรมพบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจและมีความรับผิดชอบสูงมีพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ มากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจและความรับผิดชอบน้อย โดยเห็นได้ชัดเจนจากการจัดทำ สมุดแบบฝึกและการจัดแสดงผลงานหลังจากเสร็จสิ้นการทำกิจกรรม

Thesis Title : Designing Problem-Solving Activities to Promote
Creative Abilities of Upper-Secondary School Students

Author : Miss Panit Leoruewan

M.Ed. : Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr.Sirmsree	Chaisorn	Chairman
Assoc.Prof.Dr.Kittiporn	Panyapinyophol	Member
Lecturer Dr.Pachongkarn	Phuvipadawat	Member
Assoc.Prof. Amnat	Chanpan	Member

Abstract

The purposes of this research were to design the future problem-solving process activities to promote creative abilities and to compare creative abilities between science and non-science students. The samples were fifty-three upper-secondary school students studying in the first semester of the academic year 1991 at Maethevuthikorn School and Jakkamkanathorn School, Muang District, Lamphun Province. All of them volunteered to join the activities. There were thirty-nine science students and fourteen non-science students. The Creative Test, developed by Aree Rangsinun and staffs (1981), was used for pretest and posttest. The correlation coefficient of this test was 1.00. After pretest, the students worked on the provided six-step activities to solve two problems. The activities lasted fourteen weeks of altogether twenty-eight periods (50 minutes/period).

The researcher designed Teacher's Handbook, Students' Handbooks and Workbooks based on Crabbe's future problem-solving process (1989). The Wilcoxon Matched-pairs Signed-Ranks Test was used to compare the pretest and posttest scores between the two groups. The Mann-Whitney U-test was used to compare posttest creative ability scores. Besides, the researcher also analyzed the students' activities by observing their classroom behaviors, evaluating their workbooks, using rating scales and students' opinionnaires.

Data analysis indicated that after the planned activities, students' creativity test scores increased significantly at .05 level, particularly science students. But the non-science students' scores showed no difference between pretest and posttest. There was no difference of the posttest scores between science and non-science students. However, the students who were actively involved in the activities gained higher scores than the less active ones. These could be clearly seen from the quality of their workbooks and post-activity projects.